

Folkevalgtopplæring i [navn] kommune

*LVK er «...en av landets mest vellykkede interesse-
og lobbyorganisasjoner»*

Lars Thue – professor i økonomisk historie i boken «For Egen Kraft»

Hva er LVK?

- Organiserer 175 kommuner som er **vertskap** for vannkraftutbygging
- Ble stiftet i 1978
- Ivaretar medlemskommunenes interesser i **alle spørsmål om kraftutbygging; kraftinntektene, naturmiljøet, arbeidsplasser mv.**
- **Partipolitisk nøytral**
- Tar ikke stilling for eller mot vannkraftutbygging
- [Navn] kommune har vært medlem av LVK siden [årstall]

Utbygde vassdrag i [navn] kommune

- I vår kommune er følgende vassdrag utbygd:
 - [Vassdrag 1]
 - [Vassdrag 2]
 - Osv.

[Navn] kommunes kraftinntekter

- [Navn] kommune har [sum] kr i årlige kraftinntekter
- Inntektene er fordelt som følger:
 - Konsesjonskraft – netto: [sum] kr
 - Konsesjonsavgift: [sum] kr
 - Eiendomsskatt på kraftanlegg: [sum] kr
 - Naturressursskatt: [sum] kr
 - Sett inn eventuelle andre kraftinntekter
- Dette er **variable** inntekter [sett inn historiske tall]
- **NB! Alle ordningene er nå satt i spill. Kraftskatteutvalget foreslår å avvikle konsesjonskraft og konsesjonsavgifter og redusere eiendomsskatten vesentlig.**
- Kommunen betaler [sum] kr i årlig **medlemskontingent** til LVK

Mer om de enkelte inntektene

- **Konsesjonskraft**
 - En andel av kraften som produseres i kommunen
 - Konsesjonskraft leveres til kommunen, i prinsippet til produksjonskostnad bestemt i loven
 - Kommunen kan bruke kraften selv eller selge kraften i kraftmarkedet
- **Konsesjonsavgift**
 - En årlig avgift til de berørte kommuner
 - Avgiftssatsen indeksjusteres hvert femte år

Mer om de enkelte inntektene

- **Eiendomsskatt** på vannkraftanlegg
 - En frivillig, kommunal skatteordning
 - En objektskatt – kraftanlegg og overføringsnett
- **Naturressursskatt**
 - En særskatt på vannkraftproduksjon
 - Kraftselskapene kan trekke fra skatten krone for krone i selskapsskatten. Derfor anses naturressursskatten som kommunenes andel av selskapsskatten
 - Beregnes på grunnlag av gjennomsnittet av de 7 siste års kraftproduksjon
 - Utgjør 1,1 øre/kWh til kommunen, og 0,2 øre/kWh til fylkeskommunen

Kommunens eierinteresser

- Kommunen har **eierinteresser** i følgende kraftselskap:
 - [Navn] Kraftselskap – andel

Kraft – utfordringer for [navn] kommune

- Nye utbygginger?
- Opprusting og utvidelse?
- Revisjon?
- Miljøødeleggelser?
- Rettssaker?
- Annet?

Hvem i administrasjonen arbeider med kraft?

- Eiendomsskatt: Navn
- Konsesjonskraft: Navn
- Krafteierskap: Navn
- Konsesjonssøknader: Navn
- Osv.

Ønsker kommunen en årlig kraftmelding?

- Hvordan har de årlige kraftinntektene variert?
- Er det potensiale for å øke kraftinntektene?
- Hvilke aktiviteter har kommunen utført innenfor kraftsektoren?

Oppnevne kommunestyremedlemmer til LVK-saker?

- Kommunen bør vurdere å oppnevne kommunestyremedlemmer som har et særlig ansvar for LVK-saker
- Dette vil bl.a. innebære et **deltageransvar** for å delta på LVKs landsmøte, regionmøte, seminarer mm.
- I tillegg vil det innebære et **oppfølgingsansvar** for kraftsaker

Viktige politikk- og interesseområder

- Kommunene er **høringsinstans** i saker om kraftutbygging, endringer i rammebetingelser mv.
- Kommunene kan **påvirke inntektsordningene**
- Kommunene har **medbestemmelsesrett** i utbyggingssaker
- Kommunene har initiativretten til **miljøforbedringer** i utbygde vassdrag
- Gjennom LVK påvirker kommunene det rettslige og politiske **rammeverket** for energisektoren
- Gjennom LVK **utveksler** kommunene **kunnskap og erfaring** om utbyggingssaker, rettssaker, politiske prosesser og kommunenes påvirkningsmuligheter
- LVK utarbeider høringsuttalelser som **kommunene kan slutte seg til eller bruke som grunnlag for egne uttalelser**
- Kraftutbygger er gjenganger mens **kommunen er enganger**. Gjennom LVK får **kommunen erfaringer som gjenganger**.

Hvorfor har [navn] kommune kraftrettigheter?

- Vannkraft er klimavennlig, **ulempene er lokale**
 - Enhver kraftutbygging medfører inngrep i naturmiljøet
- Kommunene har krav på en **varig andel** av **verdiskapingen**
 - Bevare en del av verdiskaping i distriktet som avgir sine naturressurser
- Lange **tradisjoner** i Norge for at lokalsamfunnet skal sitte igjen med andel av verdiskaping

Kort om lovverket

- En rekke lover er aktuelle på kraftområdet, blant annet disse:
 - Vannfallrettighetsloven fra 1917 (modernisert i 2017)
 - Vassdragsreguleringsloven fra 1917 (modernisert i 2017)
 - Forvaltningsloven fra 1967
 - Eiendomsskatteloven fra 1975
 - Energiloven fra 1990
 - Skatteloven fra 1999
 - Vannressursloven fra 2000
 - Plan- og bygningsloven fra 2008
 - Naturmangfoldloven fra 2009
 - Kommuneloven fra 2018
- I tillegg kommer direktiver mv, herunder EUs vanndirektiv.
- LVK har **oversikt** over og **kunnskap** om dette lovverket

Aktuelle politiske utfordringer

- Kraftrettighetene er under **stadig press** fra politisk hold
- Et aktuelt eksempel er vedtaket om å oppheve **«verk og bruk»-skatten**. Mange kommuner har ikke fått kompensasjon som lovet.
- Forslaget om å avvikle eiendomsskatt på kraftledninger og svekke grunnlaget for eiendomsskatt på kraftanleggene ble avverget.
- Ekspertutvalgets forslag til nytt kraftkatteregime vil på dramatisk vis endre kommunenes inntektsgrunnlag. Saken er sendt på høring, og LVK har utarbeidet utkast til høringssvar (se til sist).

Hva kan LVK hjelpe [navn] kommune med?

- LVK bistår alle kommunene samlet i spørsmål om regelverk, rettstvister mv
- LVK arbeider direkte mot forvaltningsmyndigheter som OED, NVE, FIN, og mot politiske myndigheter som regjering, Storting, politiske partier, ESA mv for å ivareta kommunenes interesser i **kreftrelaterte spørsmål**
- LVK driver **omfattende intern opplæring og kompetansebygging**
- Sekretariatet kan **bistå kommuner i enkeltsaker**

LVKs årshjul og grunnbok

- Et **hjelpemiddel** for kommunene for å sikre langsiktige kraftrettigheter, enten de er lovfestet eller kontraktsfestet
- Standardhjulet omfatter rettigheter til
 - konsesjonsavgifter
 - konsesjonskraft
 - eiendomsskatt
- Årshjulet
- LVK har også laget grunnbok om kraft

Aktiviteter i LVK

- LVKs gjennomslagskraft bygger på **summen av medlemskommunenes engasjement**
- Aktive medlemskommuner krever løpende LVK- aktiviteter

Aktiviteter i LVK i 2020

- Vinteren 2020 er det **regionmøter** – for [navn] kommune er det møte i [sted] den [dato].
- **LVK-skolene:**
 - Kraftskatteskolen – starter februar 2020
 - Energirettsskolen – starter mai/juni 2020
- Se **fullstendig aktivitetskalender** på lvk.no

Hvem kan kontaktes i LVK?

- Vårt **landsstyremedlem** er [navn] og [kommune]
 - Epost:
 - Telefonnummer:
- Vårt **varamedlem** er [navn] og [kommune]
 - Epost:
 - Telefonnummer:
- LVKs hjemmesider
- LVK er på Facebook

LVK-arbeidet er:

- Viktig for vår kommune
- En spennende del av norsk distrikts-, energi- og miljøpolitikk
- Ubyråkratisk og rett på sak
- Lærerikt
- Sosialt

LVKs høringsuttalelse til kraftskatteutvalget

- Utkast til høringssvar fra LVK av november 2019 – se www.lvk.no under “høringer”
- Kommunens høringssvar er datert